

Szerkesztőség és kiadó hivatal

Place SIMONFFY-ház a város-házával szemben

HIRDETÉMÉNYEK.

Előfizetési pénzek és a kiadás körüli panaszok valamint a lap szellemi részét illető minden közlemények ide intézendők

Bérmentelen levelek csak ismert kezektől fogadhatók el.

DEBRECZENI ELLENŐR.

POLITIKAI, TARSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

A SZABADELVŐ PÁRT KÖZLÖNYE.

Megjelen naponként, a vasárnap és péntek kivételével.

Előfizetési ár:

Helyben házhoz hordva vagy vidékre postán küldve:

Egész évre	10 frt — kr
Félévre	5 frt —
Negyedévre	2 frt 50
Egy órára	1 frt —

Hirdetési díj:

Öt-hasábsopetsorsos egyzerbeigatásáért 5 kr
Bélyegdíj minden hirdetésért külön 30 kr
Nyilvált 4 hasábsopetsorsosért 20 kr.

XI. évfolyam. 1884.

Debreczen. Szerda, aug. 6.

153. szám

Budapest, aug. 4.

n.— Angyelicus karlóczai pátriarchának belgrádi ünnepteltesítését ismét egy örövendetes és megnyugtató jele a szerbiai viszonyok gyökeres megváltozásának. Korábban, s még nem is olyan régen, a hazaáruló tendenciákkal Belgrádba ment szerbek találtak ott szíves fogadtatásra; de azóta nagyot fordult a kerék: az akkori irányadó miniszter Risztics, porba hanyatlott, s most Angyelicus a király fényes vendégszeretetének élvezője, az az Angyelicus, a ki ellen a szétzilált szerb tuzok összes dühbe fordul s a kivel még az állítólag mérsékelt szerbek egy része sem tudott megbarátkozni. Mindenesetre az időnek érdekes jele. Akármilyen volt czélja Angyelicusnak, akár az a hir igaz, hogy Milán király szükségét érezte a Mihály exmetropolitá hagyományai ellen demonstrálni, akár Angyelicus önként ment a két állambeli hitsorsosok kölcsönös jó viszonyának bizonyítása végett, az mind egy; fődolog az a tény, hogy Angyelicus idehaza a magyar állameszme őszinte hívének ismerjük s mint ilyent ünnepteltek őt Belgrádon király, papság, és a nép.

A mi belügyeinknek erre a kérdésre vonatkozó részét illeti, tagadhatatlan, hogy a békés érület és józanság folyton hódítást tesz szerb polgártársaink között. Akármilyen legyen az ok, akár az igazat elkedvetlenedése, akár a nép okokodása, bizonyos, hogy a szerb nép visszaütését minden oly kísérletet, a mely a régi igazságot gyakorlathoz való visszavertést célozza. Evvel nem azt akarjuk bizonyítani, hogy ma már a szerbekhez való viszonyunkban megszünt minden eltérés és félreértés. Hisz magunknak a mérsékeltnek a választások előtt kiadott programjában is van egy némely pont, a mely igen könnyen komoly különbségek okául szolgálhatna. Különösen áll ez az egyházi kérdésre nézve, melyek tekintetében a patriarcha személye s főmltságra emeltetésének módja

A „Debreczeni Ellenőr“ tárczája.

A HAMUBAN.

Elbeszélés.

J. N. után.

(Folyt.)

— A lepközlebbi ágon, — felelé aztán.
— En a megboldogultnak fivére és egyetlen örököse vagyok, mert az egész családból csak én vagyok még életben.
— Miért nem adott ön semmi jelt magáról tizenkét év alatt?
— Nagyon egyszerű okból. Tizenkét év óta folytonosan tul az Oceánon tartózkodtam s csak négy hónap óta vagyok Párisban, hol ezelőtt soha sem voltam; a szegény Onesime haláláról is csak ma reggel értesültem.
— Ki által értesült?
— Az ön hirdetése által.
— De hiszen, én már öt év óta felhagytam a hirdetéssel.
— Akkor bizonyosan, még azon időből maradt meg ama hírlapdarab, a melyen a hirdetés olvastam; a dátumát nem néztem. De hagyjuk el a csekélységet; mondja inkább mennyire megy az örökség?
— Nem gyanítja ön?
— Ugy, hozzávetőleg, igen. Onesime üzlettársam volt; 1842-ben april 30-án vég számadást tettünk s a nyereségen, mely közel 200,000 frankra rugott, megosztottunk. Ha Onesime május 5-kén halt meg, akkor körülbelül 80—90,000 frankja lehetett.
— Párisban történt az osztozás?
— Nem, Liverpoolban.
— Az ön fivére tehát, halála előtt csak

ellen alig elleplezett ellenségeskedés nyilvánul. De hát a magyar állameszmének látszó gondolat nélküli elismerése az a biztos alap, melyen a nézetkülönbségek kielégítő megoldásukat találhatják. Lehetséges, hogy a szerbek némely kifogásai nem alaptalanok. De a mily mérvben nő a szerb pártok állampolgári megbízhatósága, azon mértékben szaporodnak ama panaszok megszüntetésének chanceai is. Eddig kétségtelenül a bizalmatlanság volt uralkodó. De melyik kormány válhatna volna el a felelősséget, hogy oly töredék hatalmát emelje s oly nemzetiség jogkörét tágítsa, a melynek czéljai kifelé csapongtak s érzelmei nem a haza gondolatában gyökereztek. Ha azonban a szerbek képesek lesznek magukat kitisztítani azon gyanu alól, hogy panaszuk s igényeik mögött nem azon tendencia rejlik, a melylyel soha nem alkudhatunk, akkor a magyar pártok s bizonynyal a kormány körében is meg fogják találni a kívánt előzékenységet azon korlátok közt, a miket tul állami s nemzeti érdekeink miatt nem mehetünk.

A szerbjeink megjózanulására nagyon sokat tehet Szerbiával való viszonyunknak eddig soha sem tapasztalt bensősége és szívélyessége. Nem becsüljük ugyan tul soha a trónról jött nyilatkozatokat sem, mert ezek értéke is ritkán tart tovább a pillanat viszonyainál; de azért helytelen volna el nem ismerni, hogy Milán király rendkívül szívélyes kijelentései a patriarcha tiszteletére adott díszebéd alkalmakor nagyobb s tartósabb jelentőséggel bírnak, azért, mert a tényeknek s a helyzet konkrét lényegének teljesen megfelelnek. A helyzetből folyók Szerbiáról be kell ismernünk, hogy az összes balkáni államok közt az az egyedüli, mely külügyi politikájában a helyes időben megtalálta az igazi utat, a mely biztossághoz és boldoguláshoz vezet. Ez a kijelentésünk nem önzésből származik; meg tudjuk ugyan becsülni Szerbia harátságának értékét, de ellenségeskedése sem bírna nagy súlyiaval monarchiánk

három, négy nappal érkezett Franciaországba?

— Legfeljebb egy vagy két nappal előbb, — Es ön?

— En Liverpoolban újra hajóra ültem s Calcutta felé vitorláltam; persze, arról sejtetem sem volt, hogy Onesime ugyanazon napon Versailles mellett meg fog halni.

— Honnan tudja ön, hogy Versailles mellett halt meg?
— Onnan gyanitom, hogy itt érhetne a szerencsétlenség, mert Versailles környékén akart letelepedni.

— Germinál ur felkelt s nyugtalanul járt le s fel a szobában.

— Uram, — szolt azután Pierre előtt megállva, — az ön feleletei pontrol pontra összhangzanak a birtokomba levő adatokkal; de nem fogja ön rossz néven venni, ha én még több bizonyítékot kívánok, mielőtt önt illetékes örökösnek elismerném.

— Nagyon rendjén van uram, — felelt Pierre készséggel. — Szerencsére papírjaimat magammal szoktam hordani, miután nincs állandó lakásom, s így azonnal szolgálhatok a kívánt bizonyítékokkal.

Ezzel Pierre oldalzsebébe nyult s egy piszkos ócska tárczát vont elő, melynek egyik oldalán kopott aranynomással „Pierre Toucard“ volt olvasható. Germinál azonnal felismerte benne az Onesime tárczájának ikerestvérét.

— Itt van először is keresztlevelem — szolt Pierre felnyitva a tárczát, — itt még több rendbeli utleveleim, végre itt van még megboldogult fivéremnek két levele is. Ismeri ön az ő írását?

— Igen, ismerem, — mondá Germinál ur, miatt a két levelet figyelmesen átnézte.
Rövid üzleti tudósításokat tartalmaztak,

hatalmi viszonyai és szövetségei mellett. A jó viszony kézzel fogható előnye Szerbia hasznát képezik, az nyugalmas biztosságot s függetlenséget biztosít neki és semmi más alakulás nem adna annak annyi előnyt, Monarchiánk külpolitikája nem támadó irányu, minden hátsó gondlattól ment. Szerbia intező körei ezt tudják és megbecsülni is képesek, mert volt alkalmuk tanulni a maguk hibáján és tévedésén. Mi örvendünk, hogy Szerbia emancipálni tudta magát a panszláv támadás büvköréből, a mely nemzetiségi áltatáson alapulva a saját nemzetiség elnyomását s főlsvivását tüzte ki végczéljául. Szerbia jól fölfogott nemzeti érdekét mentette meg, midőn a panszlavizmusnak hátat fordított. Angyelicus fogadtatása új bizonyíték arra, hogy Szerbia tovább is folytatni fogja monarchiánk iránti barátságos és panszlávellenes politikáját.

— A szolgabírák székhelyei. A törvény értelmében szabályrendeletileg megállapítandó lévén, hol székeljenek a szolgabírák, a belügyminiszter közelebb mindazon törvény hatóságokat, a melyekben a szolgabírák, egy vagy más okból nem laktak a szabályrendeletileg megállapított járási székhelyen, felhívta, hogy az illető szolgabírákat a járási székhelyükön való lakásra utasítsák s a meghagyás foganatoításáról tegyenek jelentést.

— Tisza Kálmán miniszterelnök Ischlben. Tisza Kálmán miniszterelnök, mint a „Bud. Corr.“ értesül, ő felsége egyenes meghívására Ischlbe megy a császártalálkozásra. Tisza Kálmán már elutazott Bécsbe, onnét Ischlbe megy, és ott a „Hotel Post“ba száll meg, a hol az udvar a miniszterelnök számára szobát rendelt meg.

A rendjelek.

Az ordókeresőknek ma emlékezetes napjuk van. A hivatalos lap ugyains egy kir. kéziratot közöl, mely megszünteti a bizonyos rendjelekkel járó azon előjogot, hogy a ki a rendjelt megkapta, az lovag, báró, gróf, vagy exzellenziás ur is lett.

— Kedves ücsöm! mel kezdődtek s „Onesime Toucard“ aláírással végződtek.

— Germinál ur elővette az asztalfiókjából a halott tárczáját s összehasonlította az élőével. Egyforma volt biz a mindakettő. Germinál ur nem kételkedhetett többé.

— Uram, — szolt nagyot sohajtvá, — elismerem, hogy ön csakugyan fivére s eszerint örököse is a megboldogultnak. Most már nem marad egyéb hátra, mint...

— Az örökség átadása, — türelmetlenkedett Pierre.

— Engedelmet kérek, uram, előbb el akarom mondani, minő körülmények között jutott kezemhez, bátyjának hagyatéká.

— Bah! az egészen felesleges; minek vesztegetnök vele a drága időt?

— De kérem...

— Mi szükségem van nekem a körülményekre? Annyi bizonyos, hogy meghalt; a többi mellékes dolog.

— Mégis uram...

— Am, legyen hát! Beszéljen ön, csak arra kérem, minél rövidebben.

— Germinál ur ugy tett, amint Toucard ur kívánta, röviden adta elő az eseményt.

— És most, — szolt befejezve elbeszélését, — most... át fogom önnök az örökséget adni.

Ekkor kivette a bankjegyeket nadrágja zsebéből s egyenkint leolvasta az asztalra; Pierre arca minden 10-ik ezernél jobban kiderült.

— Kilecezenkilenc ezer frank! — kiáltá végre örömmel. — Eljen Franciaország! Eljen a búrzejáték! Corbleu! ha fél év mulva milliomos nem leszek, akasszanak fel!

— Germinál ur a Pierre örömeinek láttára hideg és gondolkodó maradt. Ő teljesítette

A rendjelek ezután már csak üres czifraság jellegével bírnak. A rangot külön kell kérni és mint az előjelekből kitűnik, azt kissé nehezebben fogják adományozni.

A kézirat így hangzik:
Kedves gróf Kálnoky! Jövahagyva Önnek két miniszterelnökömmel egyetértőleg tett erre vonatkozó javaslatait, elhatároztam, hogy Szent-István-, Lipót- és Vaskorona-rendeim alapszabályainak azon határozmányai érvényen kívül helyeztessenek, melyek az egyes rendfokozatokkal rangemelésre vagy a belső titkos tanácsosi méltóságnak kötelező adományozására való igényt kötnek össze.

Ennélfogva a Szent-Istvánrend alapszabályainak tizenhetedik fejezete, a Lipótrend alapszabályainak huszonharmadik szakasza, és a Vaskorona-rend alapszabályainak huszonnegyedik szakasza jövöre mellözendő. Ezen rendeletemről Önt, a végrehajtás tekintetében szükséges további intézkedések megtétele végett oly hozzáadással értesitem, hogy ezt egyidejűleg szóban levő rendeimeink kanzellárjaival is tudatom.

Kelt Ischlben, 1884. évi július hó 18-án.
Ferencz József, s. k.

Lassu munka.

Debreczen aug. 6.

Sokaknak feltűnt már azon lassuság, melylyel a főpiacz burkolata készül. És méltán; mert nem hisszük, hogy ennek a lassuságnak kerülné párja az országban.

Hetek óta ott van garmadákban az anyag, és ott van garmadákban a kikerült ócska szemét. Hetek óta készül az az alig száz méternyi burkolat, és van eltorlaszolva a város főtere a nélkül, hogy kilátásunk lehetne rá, miszerint ez a munka az idén be lenne fejezve. Mert ha így halad, ki lehet mondani határozottan, hogy nem lesz befejezve.

Az is feltűnő, hogy előbb megcsinálnak vagy százmétert és azután kezdik nagy tempóval, az elkészített burkolatot szemtelbeütni, a fővárosban — de azt hisszük másutt is ugy van az — minden lerakott négyyszög métert azonnal beöntik és azonnal átadják a forgalomnak, itt az ilyen dolog nem járja hanem igenis járja az, hogy hetek — hónapokig fel van akasztva a közle-

kötelességét, mely most már áldozatnak is beillt.

— Uram, szolt hozzá Pierre, miatt vállalt megveregette, — ön derek ember. Szívesen ajánlanék fel önnök jutalmul egy páezer frankot, de tudom, hogy ezzel csak megsérténém önt...

— Germinál ur visszautasítólag rázta fejét.

— Annyival is inkább, — folytató Pierre, — mivel tudom, hogy ezen örökség kamatai elég gazdagon kárpótolták tizenkét évi sáfárkodásáért.

— Uram; — mondá Germinál ur elpirulva, — ezen bankjegyek ugyanazok, melyeket bátyjától átvettem.

— Hogyan? ön nem forgatmányozta e pénzt?

— Nem uram.

— Hát nem tudta ön, hogy 12—14 év alatt minden töke megkétszerezi magát?

— De igen, tudtam, hanem nekem nem volt jogom a más pénzével üzlekedni.

— Ejj, meunen! — szolt Pierre hitetlenül mosolyogva. — ön hamis.

— Uram, ön felelt, hogy egyedül tölem függött, az egész összeget magamévá tenni, ha gazember lettem volna!

— Lelkemre! önnök igaza van.

Azután körülnézett a szegényes szobában s halkán hozzá tév:

— Valóban itt semmi sem mutat gazdagságra. Az érem mégis csak szép dolog! ... Uram, miután a dolog így áll, én adósa vagyok s fizetni akarok.

— Germinál ur egy írást vett ki az asztalfiókjából s Toucard elé tartotta.

— Mi ez — kérdé Pierre.

— A hirdetések és előfogatok költségjegyzéke, melyeket az ön érdekében tettem.

Összesen 1042 frank és 59 sous...

kedés, keresztül-kasul van eltorlaszolva a főpiac, tessék rajta mozogni úgy a hogy lehet, mert a közönség kényelme nem jön számba.

Mi nem vagyunk képesek ennek okát megmagyarázni, mert hiszen a anyag van elég — csak munka erő legyen.

Bármilyen legyen is a vállalkozó érdeke, de azt már nem hisszük, hogy az ő érdeke elébb való volna, mint a közönségé. És ha nem képes a munkertől úgy berendezni, hogy a munka a kellő gyorsasággal haladhasson, hát a hatóságoknak kötelessége gondoskodni arra, hogy ilyen miseriák elő ne fordulhassanak, s vállalkozó ne csináljon üzletet a közönség rovására.

A vásár a nyakunkon van és csak középkereskedelmi látogatattik is a vidékiek által — vajjon hogy fog mozogni a közönség azon az egy szekér nyomon, mely a torlaszok mellett ki van hagyva?

Nagyon sokan szólaltak már fel ezen lassúság ellen s el kell ismernünk ezen felzárkózások jogosultságát, mert nem tudunk találni semmi mentő okot, a mi ezt igazolná.

De kifogásolunk kell azon eljárás is, mely egyébb építkezéseknél, a gyalogjárók önkényes elfoglalását megengedi. Ezelőtt ha építkezett valaki, köteles volt a gyalogjáró felébe olyan állást készíteni, hogy az alatt a közönség minden kockázatát nélkül közlekedhessen; vagy ha a gyalogjárót el kellett foglalnia, akkor azt előbb kívül kellett helyezni, hogy a közönség fenn ne akadjon.

Ma azt tapasztaljuk, hogy a járdák felébe állított állók alatt közlekedni kockázattal jár, a közönség egyáltalában nincs biztosítva; és ott a hol a járdát fel kellett szedni, senki sem gondolt arra, hogy azt kijebb helyeztesse, hanem tessék a közönségnek sárban, vízben lubizkolni a hogy tud mert az ő kényelmére ugyan senki sem gondolt.

Hát ez is hanyagság, mely a közönség rovására megy, melyet nem volna szabad a hatóságoknak megengedni.

A protestans gymnasiumok állami segélyezéséről.

A „Nemzet” írja a következőket: Erről a napirendre került kérdéssel, mely a protestans tanügyi körökét élénken foglalkoztatja, elmélkedik a „Debreczeni Protestans Lap” 19-ik száma. A szóbanforgó cikk azon intenciókat hódol, hogy a protestans intézetekre nézve kívánatos, ha minél ritkábban veszik igénybe az állami segélyt, mintegy bizalmatlanságot akart kelteni az intézetek fentartó hatóságokban az államségély iránt. A cikkíró a protestantizmus hanyatlását és azon kuforrások megapadását látja, melyekből a protestans kultúra táplálkozott az állami segély igénybe vétele által, noha maga elismeri, hogy az állam által a segély fejében fentartani szokott jogok miatt még eddig nincs valami különös ok a protes-

— Ugyan, menjen az ön gyógyszerári számolásával a manóba! Minek néz ön engem? . . . Itt vannak a bankjegyek; vegyen ön annyit belőlük, a mennyit akar!

— Egy sorsval sem fogadok el többet, mint a mennyit felszámítottam.

Toucard hiában kért, hiában rimázkodott, Germinál ur hajthatatlan maradt. Kifizette tehát a számlát, azután látható megindulással fogta meg az öreg kezét.

— Uram, én belátok az ön lelkébe. Ön makacs, megátalkodott mint egy öszvér; de ön a legbecsületesebb ember mindazok közt; a kikkel életben csak találkoztam. Hanem, lelkemre mondom, ez nem fog így maradni; mi még látni fogjuk egymást! Isten önnel!

Ezen szavak után zsebébe tette a bankjegyeket s lehaladt a lépcsőkövön.

Germinál ur követte őt. Aróán megéltáztott a halványosság még, de ő maga nyugodt volt és mosolygott.

Tizenkét év óta most mosolygott először!

XV.

A két szerelmest a tizenkét lábnai kis kertben hagytuk; térjünk most vissza hozzájuk.

Midőn Róza és André a végzetes hirtetést elolvasták, félig meddig kitalálták az igazságot s az öreg utolsó szavait most kezdték először megérteni:

„Váljatok el gyermekek, mert ti soha sem lesztek egymásé!”

A pusztá szavak azonban nem ingatták meg a szerelmestek reményét. Róza, szép szöke fejét kedvesének vállára hajtva, könyein keresztül mosolygott, midőn André férfias büszkeséggel mondá:

— Légy nyugodt édes Rózám, mi szeretni fogjuk egymást, akámi történik!

Midőn Germinál ur Toucarddal a kertbe lépett, s a szerelmestek még együtt találta, tekintete elborult, bánatos lett.

— Látja ön, — mondá Pierre megálva, — látja ön bátya; ha ily párt lát az ember, szinte megfáradlódva érzi magát!

táns szellem és autonómia féltésére. Mert tehát az a feltékenység, az a merev felekezeti felőgés és bizalmatlanság az állammal szemben? mely csak a köznevelődés érdekeit szolgálja és a törvényben megszabott kötelességét teljesíti, midőn a színvonalon alul áll — mert vannak ilyenek — elvül felállítani azt, hogy az állam segélye sehol igénybe ne vételessék, hanem a szükséges anyagi eszközök, a hol kell, vállaltárságság dalmi úton teremtesenek elő. Azt hisszük, sem Marmaros-Szigeten nem ártott, sem Rimaszombatban nem fog ártani a protestans szellemnek és autonómiának, hogy az állam segélye mellett a követelményeknek megfelelő középiskolák létesültek. Hamis feltevések alapján kár az egyház és állam érdekeit ellentétbe helyezni s növelni az állam ellen a jogosulatlan bizalmatlanságot.

A depr. kereskedelmi szakiskola.

I.

Magyarország közgazdasági viszonyai az utóbbi évtizedekben kétségtelenül emelkedtek. A hosszú tespedés megszűnt, a politikai önállóságért folytatott harcok zaja elnémult s helyébe az Új-Magyarország ifjú vérének heves lüktetése hallatszik.

Lázás sietséggel pezsdült meg az élet minden téren, de különösen az ipar s kereskedelem terén. Bármely politikai hitvallást követünk is, bármely eltérők a nézetek a kormány intézkedéseinek üdvös voltáról, lehetetlen szemel hunynunk azon egy tény előtt, hogy az utóbbi években igen sok történt s igen sok javult a kereskedelem s ipar terén.

Igaz, hogy még az átmeneti korszak idejét éljük. Ipariügyeink még nincsenek szervezve. A régi alapjuktól — tarthatatlanságunknál fogva — kiforgatott céhek még nem öltöttek új alakot, sőt egyesek még göresösen ragaszkodnak a mult hagyományaihoz. A tradicionális maradisági szellem párosulva jó adag bizalmatlansággal még nem engedte, hogy iparosaink az új ipartörvény nyújtotta kedvezményeket felhasználják. De a mozzalom e téren már megindult s remélhető, hogy iparosaink legjobb belátásuktól vezérelve az ipartestületeket országwide megfogják alakítani s így érdekeiknek ezen szilárd erődítményeit meg fogják teremteni.

Kereskedelmünk szintén most van átalakulóban. A kicsinyes helyi üzletet egy magasabb kereskedelmi szempont váltja fel. A vasutak napról napra új vidékeket nyitnak meg a kereskedelem számára, a közlekedési eszközök tökéletesbülése az egyes piacokat közelebb hozza egymáshoz s a vasuti tarifák, újabb s újabb árucsalenatiók a kereskedelemnek mindig újabb tápot nyujt.

Ezen megváltozott viszonyok, melyek az ipar s kereskedelem körét egyre kiszélesítik, megkövetelik azonban, hogy velők együtt az iparos s kereskedő szellemi látóköre is tárguljon. Az irni-olvasni tudás nem elégséges, hogy az ipar kereskedelem fokozott igényeinek megfelelhessünk. Csakis magasabb intelligencia, bővebb ismeret kör, s a theoria által jól előkészített gyakorlat adja meg a biz-

Germinál ur összvonta szemöldeit és még jobban elkomorult.

— Róza!

A szép leány megdöbbenve nézett atyjára.

— Eredj azonnal szobádba!

Róza félelmes lassúsággal emelkedett fel André mellől, megcsókolta atyjának kezét s nagy sötét szeméit elborították a könnyek.

— Eredj fel gyermekem, — ismétlé Germinál ur megindult hangon, — beszélnem kell Andréval.

Róza lesütött fölvel hagyta el a három férfit. Nem akarta, hogy könyeit lássák.

— És ön, — mondá Germinál ur a festőhöz fordulva, — ön kedves Sauvain . . .

Pierre Toucard, ki eddig mosolyogva sodorgatta kétágy szakálát, e név hallatára összerendezett, mintha kigyóra lépett, arca elsápadt s erősen nézett Germinál urra.

— Micsoda nevet említett ön! — kérde reszkette.

— A Sauvain urét.

— Kit hívnak így?

— Ezt a fiatal embert.

Toucard lángoló tekintettel méregette a festőt.

— Sauvain. Önt hívják Sauvainnak? Granville közelében született ön?

— Igen.

— Atyja matröz volt?

— Igen.

— Az „Ariana” nevű hajón, mely husz évvel ezelőtt elsüllyedt?

— Igen.

— Ezer Corvett! — kiáltá Toucard fölé elvörösödve. — És az ön anyja?

— Az én anyja?

— Igen az ön anyja, nem kapta meg . . .

— Mit?

— Akarom mondani . . . az ön anyja, fiatal ember, hol lakik?

tonságot, hogy az élet nehéz küzdelmeit sikeresen megálljuk.

Hiszzen Darwin, a hírneves tudós bebizonyította, hogy az állat- s növényvilágban is folyik az életért a küzdelem, a föld életető nedűjével is csak azon növényt táplálja, mely szervezetenél, szerkezeténél fogva erősebb. A gyenge elbukik, s helyébe lép az erősebb — ez a természet törvénye. Csoda e tehát, ha a társadalomban szintén ezen természeti törvény vasövetkezességű hatását észleljük. Hasonló körülmények között az élet versenyén mindenkor az fog győzni, ki szellemileg magasabban áll, kinek értelmi látóköre szélesebb s ki nagyobb ismereténél fogva a viszonyok-adta új helyzetbe magát könnyebben beletalálhatja.

Ezen magasabb szellemi niveau megadása, a gyakorlati élet minden körülményeire előkészítő ismeret nyújtása célja a szakiskolának. A gymnasiumok s reáliskolák a tudományos életet, a szakiskolák a gyakorlati életet készítik elő.

Fájdalom azonban nállunk a szakiskolákról még igen téves nézetek vannak elterjedve. Azt hiszik, hogy a gyakorlati életben lebet nagyobb előkészület nélkül is boldogulni, vannak szülők, kiknek figyelme a szakiskola felé csak akkor fordul a midőn fiaikkal már minden téren próbát tettek.

Napi hírek.

— A depr. dalárda nagy zeneszó mellett s vig kedélyvel utazott el a ma reggeli vonattal Miskolcra, hogy ott az orsz. dalárversenyen részt vegyen. Az elindulásnál roppant számú közönség mondott „isten hozád”-ot kedves dalárainknak, kiknek a siker koronáját tiszta szívből kívánja mindenki. Adja isten, hogy mint a versenyben győzteseket üdvözölhessük őket a viszontlátáskor.

— Az egyházkerületi közgyűlés e hó 18-án kezdődik, a megelőző nap az egyh. ker. tanügyi bizottság, a segélygyeleti választmány s egyéb bizottságok üléseket tartanak. A közgyűlésnek egyik legfontosabb tárgya leszen az újonnan állított 5-dik theologiai, s a gymnasiumban már régóta üresen álló 3 tanszéknek betöltése. A választás napját az első ülésen tűzik ki s vagy 19, vagy 20-án fog megejteni. A közgyűlés folyama alatt 21-dikén papszentelés is lesz.

— Debreczen-nánási vasuton a sinek lerakásával egész Dorogig haladtak; a ma reggeli vonat az, mely első robogott be a dorogi indóházhoz. A távirda oszlopokat a vonal mentén most állítják fel. A pályaudvarok épületei berendezés és felszerelés alatt vannak s ma holnap tényleg használatba vehetők. Tegnap 12 személy 4 kocsi érkezett a debreczen-vásártéri pályaudvarba. A kocsik régi rendszerűek ugyan, oldalajtókkal, de igen csinosak, kényelmesek, egy-egy kevés utazó számára való, mivel rövidek. Jelenleg három mozdony közlekedik az új pályán.

— Csöd. Rechnitz Frigyes Bódog ellen a helybeli kir. törvényszék, nevezettnek saját kérelmére elrendelte a csödot, tömegmondok Des Compes Henrik, segédgondnok Ipolyi Arnold ügyvéd lett.

— Közúti vasut. Miről annyikérelkedtek sokan, ime valószínűsnek indult. A közúti vasutat tegnap tényleg megkezdették építeni. Nagy teher szekerek döbörögnek vé-

— Az én anyám, uram, meghalt; ismerte ön talán?

— Én? Nem: Sohasem láttam.

— Akkor hát, atyjamat ismerte ön?

Toucard nem felelt. Arczáról rettenetes lelkiküzdelmet lehetne leolvasni.

— Nem nem! ezerszer nem! — mormogá halkan. — Előbb szerencsét kell próbálnom; később talán igen, de most . . .

Itt elhallgatott s meglátva közelében a loesolásra szánt vizes edényt, oda lepett s égo homlokát kétszer-háromszor a vízbe mártotta.

Germinál ur és André növekedő bámulattal nézték a különös embert.

— Nos? Mi az? Miért néznek úgy rám? — szölt ez, homlokát törölgetve. — Valami meglepőt mondtam talán?

— Ön még nem mondott semmit, — felelé André, — de én kérem, beszéljen: mit tud ön atyjáról?

— A mit én tudok, fiatal barátom, az bizony igen kevés. Utazásaim egyikén megismerkedtem egy Sauvain nevű matrözszel, aki bizonyosan az ön atyja volt, mert nagyon hasonlitanak egymáshoz. Ő beszélt el nekem, hogy granvillei származású, s hogy ott hon nője és gyermeke van. Később hallottam, hogy azon hajó melyen atyja matrözskodott, mindenestül elsüllyedt . . . Ez okozá aztán felindulásomat, midőn az ön nevét említeni hallám. Ezenkívül egy kissé heves természetű is vagyok.

Ha Germinál ur és André jobb léleküváraok vagy arczismerők lettek volna, azonnal észrevehették volna, hogy Toucardnak nagy megeröltetésébe került a beszéd, mert homlokáról, a hideg douche daczára, csakugy esorgott az izadság s vonásai igen nagy habozást árultak el.

— Fiatal ember, — mondá, André karja után nyulva, — jöjön néhány lépésnyire velem, egy pár bizalmas szót akarok önnek mondani.

André kíváncsian követte. Midőn a ker-

gig a piac és péterfia-utca kövezetén. A hoszu sinek alatt majd leszakadnak. A nagy erőre számos nézőt csalt a megkezdett munka. „Láttad, hogy építik a lóvonatu vasutat?” kérdezte tegnap száz és száz ember másik száztól és száztól, kivel találkozott. „Nem én” válaszoltak emezék, „Hát csinálják!” folytatók a legnagyobb csodálkozás hangján, mely a kételkedést is kitejézte. Nosza siettek megbámulni a majdnem hihetetlen dolgot, munkásokat, a sineket, mintha azok nem olyanok volnának, mint a többi és mint másutt. Jövő hó 15-ikén vasuton roboghatunk végig a szép Simonyi gáton, Papp Gyuri bácsinál — nagyot imni városunk ez új haladására.

— Halalozás. Kaderász Violand czukrisz testvére Kaderász Anna a tegnapi este 8-ik évében jobb létre szenderült. Temetése a piac-utczai Klein házból holnap d. e. 10 ó. lesz. Nudogdjék békével.

— Törzenc. A „Bika” előtt holnap tartandó törzene műsorozata a következő: 1. Tavaszidál, induló. 2. Hebenstreit Ouverture „Pap és katona” 3. Brandl „Diákok” waltzer 4. Meyerber; „Róbert” operából „Kegyzelem” dallam 5. Csapek Polka. „katonaság” 6. werti Toskariból terzett. 7. Král Potpourri „Világ és árnyék”. 8. Magyar induló. — Kezdeté 6 órákor.

— Tengeri buvárok mutogatják magukat a vásártéren, kik egy terjedelmes medenczében, a víz alatt mindenféle buvár tempókat visznek véghez. Így például fűrész zelnek, gyalulnak, irnak, szivaroznak a vízbe ledobott tárgyakat alátogatók kívánságára megkeresik és felhozzák velők telephonnal lehet beszélgetni. Az érdekes mutatványok érdemesek a megtekintésre.

— A czeplőd utczai eröművészek folytonosan nagy közönség előtt játszanak, pedig már egy hónapja, hogy tanyát ütöttek ott a vén bódé mögött. A társaságot egészen felfrissítette a Benvenuto család ügyes 5 tagja, kik közül különösen kiválik maga a család fő bántalatos hordó labdázásával és kacagató bohókodásaival. Az este a kis Lodi Venczel vakmerő, még eddig be nem mutatott új játékával aratot zajos tapsokat és szép bokékat. Igen jól sikerültek növérel a csinos kis Elizzel együtt a trapezon tett testgyakorlati is; és végül az öt ölyni magasból leugrott a kifeszített mentő ponyvára. Az igazgató valamelyik nap jótékony czélra szándékszik előadást rendezni. A vásár alkalmával ajánljuk a jóvaló társaságot a vidéki közönségnek is figyelmébe.

— Lövészet. 1884 aug. 3. tartott lövészet eredménye: díjat nyertek: szegélyessel Kovács Gyula 1 db 10 frankos aranyat, legjobbműlylövessel Fehér Domokos 1 db 2 frtos talért, legtöbb körlovással Jóna Sámuel 1 db 1 frtos tallért.

— Lenyelte az ezüstforintost. Savicza Ferencz 25 éves érezöntő egy koresmiban ismerősei előtt különféle ügyességi mutatványokat produkált, a többek közt egy ezüstforintost akart az asztalról csupán csak nyelvével felemelni. Addig-addig próbálgatta, míg egy erős szavánál a pénzdarab hirtelen a torkába szaladt s ő azt lenyelte. Adtak neki enni, inni: rázták, ütötték a hátát, de a lenyelt pénz sem le, sem fel nem akar menni, hanem a gégeporeczban fenakadt. Már fuldokolni kezdett, midőn gyorsan kocsit hozattak s bevitték a Rókus-kórházba, hol dr.

— Kedves Sauvain ur, ma véletlenül oly tőkéhez jutottam, melyre nem is számítottam. Ön, ha nem csalódom, nőszüni számdékok s bizonyosan pénzre lesz szüksége; ha négy- vagy ötezer frankkal szolgálhatok, szöjjon, szivesen adok . . .

André mélyen elpirult.

— Minő ezim alatt teszi ön nekem ezen ajánlatot, uram? — kérde büszkén.

— Mint barátja

— Mint barátom? Hiszen még nem is ismerjük egymást!

— Tehát mint atyjának régi barátja, elfogadja?

André tagadólag rázta fejét.

— Mint lekötöztette tehát. Ön segített rajtam, midőn közel voltam az éhenhaláshoz, most, azt hiszem, rajtam a sor.

— Köszönöm, hanem nem fogadhatom el.

— Miért nem?

— Több okból, leginkább pedig azért nem, mert én szegény vagyok, s nem akarok oly adósságot csinálni, a melyet talán soha sem bírnék megfizetni.

— Ki beszél itt a visszafizetésről? Nos elfogadja már?

— Nem.

— Az ördögbe! — kiáltá Pierre boszusan — Mirőle csodálatos ház ez, a hol az emberek semmit sem akarnak elfogadni, holott mások . . .

E pillanatban a toronyóra egyet ütött. — Egy óra! — mondá Pierre s szeméi ragyogni kezdtek. — Egy óra, bürzejáték órája! Isten önnel, fiatal ember! Sietnem kell. —

— Csak egy pillanatra kérem még! — kiáltá utána André.

— Majd máskor!

— De hát hová siet oly nagyon?

— A bürzére!

(Folyt. köv.)

Mócsá
bárzi
csésén
emlék
többet
fő h e
emlité,
és Mar
kerrel
festette
s vezet
keresi
Mária
egy M
donna
rokoná
czegnő
herczeg
virágok
vészi r
szinező
kivánn
frtot a
gáltatt
asszony
közöns
„Times
mellett
haszná
Az utó
eset fel
ítéltet
közösg
család
legidős
esküvő
barát
osztoz
Vas L
forgot
gulatb
adva r
osztot
az éle
teküde
segéd
gyöng
nyát
hírel
madna
hatla
„A m
ott, h
teleté
emlék
tanc
a csá
üteme
már é
retai
iban
van;
üneti
kat.
szár
gyon
kelne
férti
csak
hassó
a szá
szár
Néha
nézne
akart
előtt
szöng
ismét
szí.
eltáv
sok t
mozd
óraig
vagy
zök,
hegy
ják
pest
nyé
terjé
bibe
vám
lyes
mié
ügy
jár,
hő
del
elh
tör
elv
vo
his
ke
vil

1884/242-243. n.
a két mámat

Móczár sebészeti orvos egy fogóval a már bázisba alászállított ezüsttorintot szerencsésen kihúzta S. az ezüsttorintot eltette emlékül s megfogadta, hogy nem produkál többet semmiféle mutatványt.

— Fejedelmi művésznők. József főherceg családjában, mint azt Jókai említé, sokat foglalkoznak művészettel. Mária és Margit főhercegnők az esetet valódi sikerrel kezelik s mindketten már több képet festettek egyismert festőművészeink tanácsai s vezetése mellett, ki e célból gyakran felkeresi az alsó fejedelmi művésznőket. Mária hercegnő csak a napokban fejezett be egy Murillo után igen sikerülten másolt Madonna-képet, melyet a főhercegnő fejedelmi rokonának küldött. Stefánia trónörökös főhercegnőnek készített meglepetésül Margit főhercegnő pedig, ki szenvedélyesen szereti a virágokat, a virág festésben igen gyorsan művészi nívóra emelkedett s képi eredetiség színezés és kompozíció tekintetében semmi kívánni valót sem hagynak fenn.

— Savanyu Józsi fejeire kitűzött 1000 frtot a belügy minisztérium a napokban szolgáltatta ki a rabló kérekezőknek.

— Az a borzasztó szokás, hogy az asszonyoknak az orrát levágják, most igen közönséges Bombayban, úgy hogy mint a „Times of India” írja, igen szigorú büntetés mellett el kellett tiltani. De semmi sem fog használni, csak a kilenczázú korbács (maeska). Az utolsó törvényszéki ülészek alatt öt ilyen eset fordult elő s a gonosztevők három évre ítéltettek el.

— Nászra gyász. Bars megye Ohaj községében Vas Lipót ur házában fényes családi ünnep volt május 26-án. A család legidősebb leánya, Paula kisasszony, tartotta esküvőjét Ruffly Pál gazdatisztel. A család barátai és rokonsága nagy számmal siettek osztozni a nász örömeiben. A ház asszonya, Vas Lipótné uró, szeretetreméltóan sürgött-forgott vendége körül és a legvidámabb hangulatban bucsuzott el gyermekétől, áldását adva rá, midőn utra kelt férje karjára. Alig oszlott azonban szét a zajos vendégsereg: az életerős uró hirtelen rosszul lett, gyöngyökös és másnapra — megszünt élni. A betegség oly váratlanul támadta meg, hogy a gyöngéd anya nem is engedte, — hogy leányát mézes napjai első órájában is keserű hírrel zavarják, és így az új asszony harmadnapra már csak holtan, a ravatalon láthatva viszont édesanyját.

— A csárdást is leírja M-me Adam „A magyarok hazája” című cikksorozatában, ott, hol az „irók és művészek” körében tiszteletre rendezett estélyről nagy melegséggel emlékezik meg. „Lakoma után — úgy mond tánc következik. Végre tehát meg fogom látni a csárdást. Türelemtelenül várom. Az első ütemek alatt a párok legelső forgása közben már érzem, hogy szenvedélyesen fogom szeretni e különös táncot. A csárdás alakzataiban és mozdulataiban végtelen változatosság van; csak a siető ritmus tartja össze egyöntetű képpé a legváltozatosabb mozdulatokat. A táncosok topogása hasonlít egy húsár ezred menetéhez. A táncoló párok nagyon közel vonulnak a czigányokhoz Járnak kelnek, vagy igen kis helyen mozognak; a férfi szemtől-szembe áll táncosnőjével s azt csak azért hagyja el, hogy körülötte foroghasson. Gyakran fölemeli karjait, mint midőn a zsákmány után induló madár kiterjeszti szárnyait, hogy a szelid galambot megfogja. Néha a táncos lehajolni látszik, mintha azt nézné, vajjon nem jön-e valaki, a ki elragadni akarná zsákmányát? Néha egy képzelt lény előtt látszik meghajolni, hogy neki megköszönjön vagy kérjen attól valamit, és azután ismét két kezét táncosnője dereka köré teszi. A táncosnők tetszelgő mozdulatait, kik eltávoznak, majd ismét közelednek a táncosok tapsokkal kísérik s a legimprovizáltabb mozdulatokat teszik. A csárdás néha két óráig is eltart, anélkül, hogy a táncosok vagy czigányok abba hagynák. Maguk a nézők, lelkesülve közbe-közbe kiáltanak, úgy hogy az ember szinte kedvet kap maga is bekiáltani.

— A szibériai pestis. Moszkvából írják: A kolerán kívül most már a szibériai pestis is veszélylyel fenyeget. Pétervári környékén a pestis meglehetősen mértékben el van terjedve, ugyszintén Gdolosbenben is: az előbbiben már emberélet is eset áldozatul a járványnak. E pestis főképp az által válik veszélyessé, hogy legyek által átszármasztatható, miert is ez elhullott marhák igen gondos felügyelet alá veendő. De ez sok nehézséggel jár, mert a járvány többnyire falvakban dühög, hol a műveletlen lakosság nem engedelmeskedik a hatósági rendelkezéseknek és az elhullott barmok bőrét hazaszállítja. Nem rég történt, hogy mikor egy szibériai pestisben elvesztett tehenet a rendőrség és az állat orvos el akarta ásní és a gödröt mélyszel behinteni, a hatóság embereinek menekülnök kellett, mert az egész falu dorongokkal, vasvillakkal ment ellenök.

Irodalom.

× Jókai Már újabb regényeiből, melyeknek füzetes kiadását Révai testvérek indították meg, hogy koszos irók örökké szép és mindenkor gyönyörködtető műveit az olvasó közönségnek minden része megszerezhesse, most kaptuk a 7—12. terjedő füzeteit. A löcsei fehérasszony cz. regény az, mely a vállalat első szakaszának tartalmát

képezi és Jókairól szólva elég annyit mondunk, hogy a történelem eseménydus lapjairól is csak azon részleteket szedte le, melyeknek éppen az ő varázstollára van szükségük, hogy teljes nagyszerűségükben álljanak előttünk. A ki e regényt olvasni kezdi, az mintegy öntudatlanul mélyed bele a gyönyörökbe, miket ez olvasmány nyújt. Nem a pusztá kíváncsiság, nem a mese fonalának izgatott figyelemmel kísérése az, mely itt ellentétben más érdekfeszítő regényekkel kizárólagos hatást gyakorol, hanem az a miudent felülmúló kedvtelés, mit csakis ily mű és csakis Jókai tollából teremthet. Es magáról a vállalatról szólva, ezt is csak dicsérettel halmozhatjuk el. Olesó olvasmányra van szükségünk és a mellett jó könyvekre? Nos, Jókai újabb regényének füzetes kiadásában mindez egyesül és a magyar szépirodalom felvirágoztatása ért dekében elismerendőbb vállalat aligha indult meg máskor, vagy valamikor is. A czél, mely a kiadók előtt lebegett, hogy nemcsak a mi irodalmunk fejedelmének, de a világirodalom kimagasló alakjának művei eljussanak mindenüvé, hol a jökönyv szívesen látott vendég, legyen megértett és kellően felfogott ezéjla azoknak is, kik az irodalom érdekében nemcsak szóval, de ténylekkel is működhetnek. — Pártolása e vállalatnak, terjesztése a műnek, — nos ez a czél. Megértheti mindendenki, ki érteni akarja. Mi nemcsak örömmel, de lelkesen ajánljuk is. — Megjelenik hetenkint egy füzet. (Előfizetési ára egy évre 6 frt, félévre 3 frt) Az előfizetési pénzeket legelőszőrűbb a kiadóhivatalhoz, Révai testvérekhez intézni (Budapest, váci-utca II. sz.).

CSARNOK.

EGY BOMBALÖVÉS.

— Tolstói rajza. —

Todleben tábornok halála új érdeket s némi aktualitást kölcsönöz Tolstói Leo gr., a hírneves orosz író „szabasztopolí elbeszélései”-nek. Ezek egyikéből, amely „Egy bombalövés” czimet visel, ide iktatjuk a következőket:

„Fődjétek magatokat! Egyenesen hozzánk jön a bástya!” kiáltá egy tüzer a közelünkben.

A fél szakasz, Praskukin kapitány s Michailov hadnagy által vezetve, a viárközből a hol három óráig leküdt s dörgő hurrahval üdvözölte a szemlét tartó Todleben tábornokot, az inémt tért vissza s némileg biztonságban érezte magát, midőn oda át újra villámlani kezdett.

Nichailov újra megtördült. A bomba fényes pontja mintha elérte volna már utjának tetejét s pillanattal csendesen állana a levegőben, úgy hogy nem határozható meg az iránya, de ez csak egy másodpercig tartott. Gyorsabban és gyorsabban, közelebb és közelebb, úgy hogy a szikrái a sötétben szerte repültek s az ég csőnek rémes sistentesé tisztán hallható volt, csapott egyenesen a bástyának.

— Vossétek le magatokat! kiáltá valaki a legénységéből.

Megtette Praskukin és Michailov s a többiek közül is legtöbben. Praskukin becsukta mind a két szemét s a bombát közelében hallotta lecsapódni.

Eltelt egy pillanat, oly hosszú, mint egy óra; a bomba nem pattant szét. Praskukin már csaknem boszankodott, hogy félénken levetette magát; hisz könnyen meglehet, hogy a bomba jóval hátrább csapott le s csak képzeli, hogy a csővé közvetlenül az oldalánál sesteteg.

Felemelte a fejét s örömmel látta, hogy Michailov is egész hosszában el van nyulva. De most ráesett a tekintete a sziporkázó csővére a bombának, a mely mintegy három lépésnyire tőle, a földön kerengtet.

Rémület, jéghideg, tehetetlen félelem a halálnak fojtott el benne minden más érzést; eltakarta arcját a kezével. Eltelt még egy pillanat, egy pillanat, melyben egész világa a gondolatoknak, reményeknek s emlékeknek cikázott az agyán keresztül.

Kit fog megölni, Michailovot vagy engemet, vagy mindkettőnköt? S ha én leszek, hol fog találni? A fejemet? Akkor vége lesz mindennek. Vagy a lábamon? Akkor levágják a lábamat s én kérti fogom, hogy gondosan chloroformoljanak; talán kiállok s életben maradok.

Meglehet, csak Michailovot fogja találni. Akkor majd elbeszéltem, hogy bajtársak valánk, s a bomba szétépte őt, úgy hogy a vére arcomba freccsent. De nem — hozzá van legközelebb — engem fog találni!

Eszébe jutott, hogy tizenkét rubellel tartozik Michailovnak. S visszaemlékezett egy másik sz.-pétervári adósságra is, a melyet már régen törlesztenie kellett volna. A fejében zümmögött a dallama egy czigány nótának, a melyet előtte való este hallott. A nő, ki ez idő szerint közel állott hozzá, megjelent a szemei előtt, lilaszín szalagos fejkötővel. Egy fiókó, a ki öt évvel ezelőtt megsértette s a kívül még mindig nem számolt le, szintén felbukkant az öntudata előtt, ámbár ezek s ezer más emlék mellett egy pillanat töredékeig sem hagyta el a kikerülhetlen halál érzése.

— Nem, nem pattan szét, e gondolatra kényszeríté magát. S a kétségbeesésnek ere-

lyével félig felemelkedett s fel akarta nyitni a szemeit.

De ebben a pillanatban széles, vörös láng villámlott fel zárt szempillái előtt, rémítő dörög ráta meg a levegőt, s a mellébe kapott valamit, a mi ökölepáshoz hasonlított.

Felugrott, nehány lépésnyit futott, a nélkül, hogy tudott volna magáról valamit, aztán megbotlott a kardjába s oldalt esett.

— Istennek hála, csak könnyű sebet kaptam, — gondola s mindkét kezével a melléhez akart kapni. De mintha le lettek volna kötve a kezei, s a feje két vaslemez közé szorítva, melyek mindinkább összenyomták a halántékait.

Ide-oda, előre bátran, szakadatlanul katonák vonultak el a szemei előtt. Todleben mindig a csapat élén, — egy, kettő, három — Todleben; négy, öt — Todleben. Önkénytelni is hozzá kezdett a megszámlálásukhoz: Egy, két, három katoná, ez itt egy tiszt, — s amott újra Todleben.

Villámlott. Mozsár volt-e vagy hajóágyú? Hajóágyúnak kellett lennie, gondola. Újabb lövés hangzott el s újra vonulni kezdett a katonák: öt, hat, hét katoná, éppen mellette mentek el. Egyszerre aggodni kezdett, hogy letaposák; rájuk akart kiáltani, de oly szörz volt a szája, hogy a nyelve hozzá tapadt a szájpaddlászhoz s a rémítő szomjúság kezdte gyötörni.

Erezte, hogy a melle nedves s a nedvességnek ez az érzése a vizre emlékezteté.

— Véresre kellett ütőm magamat, midőn elestem, gondola, s mind hevesebb lett az aggodalma, hogy halálra tapossák a színet nélkül fel-alá vonuló katonák, Todleben az élükön, egy kettő, három, Todleben.

Összegyűjté minden erejét, s kiáltani akarta: Vegyetek fel! Hurrah! Todleben. De oly siralmas sohajás lett belőle, hogy ő maga is borzongott, midőn meghallotta ezt a hangot. Számtalan vörös szikra kezdett a szemei előtt táncolni s úgy képzelt, mintha homokszákokat cipelnének a katonák s rárauknák.

Megapadt lassanként a szikrák száma, mindinkább nyomták a homokszákok, erőlködött, hogy lehányja azokat magáról, kinyjította a karjait s lábait, s többé nem látott, nem hallott, nem gondolt, nem érzett semmit ezen a világon. Halva volt, halálosan tállva a szivgödörben egy bombaforgács által.

Közgazdaság.

Terményárak a debreczeni piacon.

Debreczen, 1884. aug. 5-én.

Egy m. mázsa	felső, közép, alsó.
Buza	8.00 7.75 7.50
Kétszeres	7.10 7.00 6.90
Rozs	6.60 6.50 6.40
Arpa	5.60 5.50 5.40
Zab	6.70 6.60 6.50
Tengeri	7.10 7.00 6.90
Köles	7.90 7.80 7.70
Burgonya 1 szák uj	1.10 . . .

100 kl. szalonna	48.00	47.50	47.00
100 kl. háj.	50.00	49.00	48.00

A vásárbiróság.

Husárak

megállapítva s bejelentve 1884. aug. 6-tól 13-ig.

46 kr. Rác Györgynél czepléd-utca 2599. sz. a. Katona Lajosnál Rózsátér 10. sz. alatt.

48 kr. Rác Györgynél csapó-utca 10 sz. a. Rózsátér 6. sz. a.

50 kr. Balogh Jánosnál mester-utca 1113. sz. alatt. Gyarmsti Istvánnál mester-utca 1442 sz. alatt.

Minden többi bejelentett mézarszékekben pedig 52 kr.

Jegyzet: Magyar Gábor három székében 1 kiló hus nyomtaték nélkül a közönség részére 8 krral, — a cs. kir. katonai kórház részére pedig 10 krral drágább. Debreczen, 1884. augusztus 6-án.

Legujabb.

(„Debreczeni Ellenőr” eredeti táviratai.)

Budapest, aug. 6. Tisza Kálmán miniszterelnök tegnap este Ischibe utazott.

Gastein, aug. 6. Vilmos császár tegnap délután Ischibe utazott.

London, aug. 6. Az alsóházban Gladstone közölte, hogy Northbrook miniszter kormánybiztosi czimvel Egyiptomba küldetik, a pénzügyi és közigazgatási viszonyok tanulmányozására és tanácsadásra. Az alsóház a Gordon fölmentésére küldendő csapat költségeire kért hitelt megszavazta.

Athen, aug. 6. A királyi palota tegnap csaknem teljesen leégett; az oldásnál 24 katoná meghalt, nyolcz megsebesült.

Felelős szerkesztő és kiadó lapnajtudonos
Vértési Arnold.
Főmunkatárs: Karczag Vilmos.

Nyilt-tér.

Eladó ház.

Péterfia utca 974. szám alatti ház, 3 nagy lakosztálylyal mellék épületekkel, kerté alakított nagy udvarral, 11 hold házutánni földjével kedvező feltételek mellett eladó.

Ugyanott 5 hold major-sági föld 2 szakaszban, mely részint szőlős kert, részint luczernás föld eladó.

Értekezhetni a tulajdonossal Péterfia 974. szám alatt.

Kiadó lakás

és

eladó házi eszközök.

A szentanna utca 2264. számú házban a

három utcái szobából

és mellék helyiségekből álló emeleti lakás azonnal kiadó.

Ugyanott három darab porcellán kályha és többnemű jó karban levő házi eszközök eladó vá tételnek.

Értekezhetni a délutáni órákban.

Orvosi tekintélyek által vese, huydara, köszvény és hólyag bántalmak ellen, továbbá a légző és emésztési szervek hurutos bántalmainál rendelve.

Salvator

— égvényes vasmentes savanyvíz —
szénasavdús, lithium tartalmú forrás
Borral használva igen kellemes üdítő italt szolgáltat.
Kapható csaványir-kereskedésekben s legtöbb gyógyszerertárban.
A Salvator-forrás igazgatónája Eperjesen.
Budapesten főraktár EDESKUTY L. úrnál.

27

Jelentés.

Tisztelettel jelentem, hogy üzletemet a czepléd-utca magy. kir. kinestár épületében, Bosznay czéggel szemben lévő szeglethelyiségbe, Gusán berendezve, helyeztem át.

Főtörökvésem leend a n. é. közönség bizalmát, úgy mint eddig továbbra is kiérdemelni.

Kiváló tisztelettel
BAUM MIKSA.

27

A valódi eredeti
hamburgi tengeri buvárok
 ma és a következő napokon
 Debreczenben, a vásártéren ;

kik egy 10,000 literen felüli töltött medencében, a m. t. közönségnek a tengeri buvárok minden mozdulatát és tetteiket élethűen utánozzák, és a legújabb készülékekkel teljesen felszerelve különböző munkákat végeznek : pl. fűrészelnek, gyalulnak, irnak, meg szivaroznak is, a készült lékhez telephon van alkalmazva, s minden f. látogató a víz alatt dolgozó buvárral személyesen beszélhet, valamint a legújabb tengeralatti lámpa is látható, melynek segítségével a buvár éjjel is munkálkodhatik.

A közönség számára délután 4 óráig este 10 óráig látható.

I. hely 20 kr. II. hely 10 kr. Katonák és 12 éven aluli gyermekek feleért fizetnek.

Számos látogatását tisztelettel kéri
 Petrag W., vállalkozó,

Grossmann és Rauschenbach
 első magyar gazdasági gépgyára Budapestén,
 ajánl saját gyártmányu, és kitiünő minőségű
cséplőgépeket,
 kézi, ló, és gőzerőre
 rostákat, trieuróket, szecs kavókat, morzsolókat, darálókat, malmokat, borsajtókat.

A szerkezet s a gyártásra felhasznált anyag jóságáért, valamint a munkaképességért teljes jótállás vállalatik.

A gépek megtekinthetők, és eredeti gyári áron kaphatók

ORMÓS és TÁRSÁNÁL
 DEBRECZENBEN,
 KISVÁRAD-UTCZA 2095. SZ.

Tetemesen leszállított
olcsó áron
 ajánl
KUNZ JÓZSEF és TÁRSÁ
 satin,
 creton, barege és
 többféle
 ruhaszöveteket.

Alapított 1858-ban.

WALSER FERENCZ
 első magyar gép- és tűzoltószerek gyára, harang és ércöntődeje.
 BUDAPESTEN ROTTENBILLER-UTCZA 66.

Ajánlja gyártmányát mint magyar különlegességet,
kutakban és mindennemű szivattyukban
 Elvállal teljes vízvezeték berendezését városok, földbirtokosok és magánzók részéről, modern technikai alapon és kedvező feltételek mellett, ajánlkozik
KÖZ- és MAGÁN-FÜRDŐK
 felszerelésére
szagmentes ürszékék
 felállítására és minden vízművi munkát gyors és pontos kivitelére.
 Képes árlapok, és részletes költségtervezetek kívánatra díjmenten küldetnek.

EGYETLEN BELFÖLDI SZIVATTYU GYÁR.

Hivatalosan megvizsgált, teljesen ártalmatlan készítmények
 az arczbőr szépítésére és fentartására !

RAVISSANTE
 Dr. LEJOSSE-től Párisban.

A női szépség fehér, gyöngéd, tiszta arczbőrön alapszik.
 Hülyék, kiknek érdekükben van ezt fentartani, ápolni, a nap és lég behatásától megóvni, ajánljuk ezen évtizedek óta legelőnyösebben ismert, általánosan kedvelt kitiünő arczbőr-sepítő készítményt, mely a bőrgyógyászok pipere asztalán nélkülözhetetlenek és felülmulhatatlanok találtatott.

Az arczbőr ápolására és szépítésére legjobban megfelelő, tökéletesen ártalmatlan alkatrészekből összeállított bőrfinomító és bőrszenny eltávolító készítmény, (nem kendőző!) mely a bőrgyógyász általános elismerésében és kitiünésében részesül s minden dícsértést nélkülöz.

Nagy eredeti üveg ára fehér dobozban 2 frt 50 kr. használati utasítással Kis " " " rózsaszín " " " 1 frt 50 kr.)

Savon ravissante Dr. LEJOSSE-től Párisban. Gyöngéd bőrszínre frissítő hatása miatt, melyet a bőrre gyakorol, ezen felett kellemes illatú szappan a legnagyobb elismerésben részesül és akik évtizedek óta kedvelik, bizonyítják, hogy felülmulhatlan, mert a bőr finomítására a legjobb tulajdonsággal bír.
 Egy doboz ára 3 darabdal 1 frt 35 kr., darabja 50 kr.

Poudre ravissante Dr. LEJOSSE-től Párisban. A párisi és londoni bőrgyógyászok általános elismerésében és kitiünésében részesül s minden dícsértést nélkülöz. Nagy doboz ára 1 frt, kisebb 60 kr. fehér vagy rózsaszín.

FOGFÁJÁST
 azonnal és biztosan megszüntet a
RAVISSANTE - SZÁJVIZ
 Dr. LEJOSSE-től Párisban.

Felülmulhatlan, ezerszeresen kipróbált s legjobb hírnevű készítmény valamint a beteg, úgy még egészséges fogak ápolására, épen tartására, teljes tisztítására és a fogak erősítésére. Naponta használatnál a foghús vérzését, a fogak odvasodását, a fogak romlását megakadályozja és a legkiesőbb fogfájást (1 evőkanálnyi szájvíz, 3 kanálnyi ivóvíz vegyülékkel) egy vagy kétszeri öblítés után tökéletesen megszünteti a legfeszesebb és a legkiesőbb fogak kihuzását. Felnőttek és gyermekek egyaránt használják legjobb sikerrel és ma holnap egy családnál sem fog-e teljes szer hiányozni.

Egy eredeti üveg ára 1 frt.

RAVISSANTE-FOGPASZTA
 Dr. LEJOSSE-től Párisban.

Legjobb, legfinomabb és teljesen ártalmatlan alkatrészekből a legnagyobb gondalóval összeállított készítmény, mely gyöngéd, fehér, üdül, rothadásellenes és mint erősítő, a fogakat folyton vakító fehérten tartó szer, felülmulhatatlan.

Edig nem létezik oly száj- és fogtisztító-szer, mely oly előnyökkel egyesítene magában, mint a dr. LEJOSSE által feltalált RAVISSANTE-különlegesek, melyek mindennapi használatnál oly hasznosítatlanok, mint a RAVISSANTE-készítmények, melyek a fogakat megőrzik, megújítják és megakadályozzák a fogfájást, s a foghús vérzést, valamint a fogakra oly veszélyes fogkő lerakódását és a szájnak a legkellemesebb frisséget és üdültséget kölcsönzik.

Egy porcellán szelencze RAVISSANTE-FOGPASZTA ára 1 frt.

Felülmulhatatlan és teljesen ártalmatlan a
RAVISSANTE-FOGPOR,
 mely a fogakat hófehérre tisztítja, odvasodástól és bűzhődéstől megóvja, a fogak természetes színüket és fényüket megtartja és sem vegyileg, sem erőművel nem lesznek megtámadva.
 Egy doboz ára 50 kr.

Crème ravissante Dr. LEJOSSE-től Párisban. Kipróbált készítmény, melyek lefekvés előtti használatánál az arczbőr és kezek bőrszínét puhák és fehérek lesznek és maradnak. Bőrkiütések és minden bőrszenny eltávolítatik. Veres orr és veres kezek természetes színt kapnak; szóval az arczbőr, nyak, ajk és kezek finomítására és gondozására nélkülözhetlen.
 Egy porcellán szelencze ára 1 frt 80 kr. és 1 frt.

Kitiünő és általánosan elismert készítmények
 a haj kihullása és öszülése ellen
 Dr. LEJOSSE-től Párisban.

Ravissante hajkenőcs, mely a haját szépíti és ápolja, a kopaszkodást megakadályozza, haj kihullását megakadályozza, annak természetes fényt és hullámos alakot kölcsönöz, és a legkiesőbb korig védi a megöszülés ellen. — Egy üveg ára 1 frt.

Ravissante hajápoló olaj. Legjobb övszer a haj öszülése és kihullása ellen, mely a korpaképződést megakadályozza, a beteg haját új életre hozza és a haj nővést bámulatosan előmozdítja. Ajánljuk azoknak, kik a hajkenőcs helyett hajolajat használnak. — Egy üveg ára 1 frt.

Ravissante haj-esetnia kitiünő hatással bír a hajtalaj tisztítására, mely a haj, korpaképződést és haj kihullását megakadályozza; igen kedvelt fejmossa szert, mely jótékony és csodás hatást eszközöl a fejbőrre.
 Egy üveg ára 1 frt 20 kr.

Ezen készítmények hatása csodálatos !
 Akinek érdekében van hajzatát megtartani és a kopaszkodástól megőrizve lenni, nem ajánljuk eléggé a RAVISSANTE hajszes használatát a RAVISSANTE hajkenőccsel, vagy a RAVISSANTE hajolajjal. Évtizedek óta a legnagyobb elismerésben részesülnek hülyék-nél és a férfiaknál, és jó, tökéletesen kielégítő tulajdonságaik miatt évről-évre nagyobb kelendőségnek örvendenek.

Nagyban és kicsinyben valódi minőségben kaphatók és levélileg postafordulítással megrendelhetők a központi főraktárban Budapestén : Szerev Friderika utóda illatszertárában, városbáztér 9. sz. és Török József gyógyszerész úrnál, Király-utca 12. — Debreczenben Gölt Nándor és Dr. Rotschnek V. Emil gyógyszer. uraknál. — Nagyváradon Nyíry György gyógyszer. úrnál és a legtöbb gyógyszerárakban.